

UZASADNIENIE

Powódka (...) Bank spółka akcyjna z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego R. W. kwoty 171 822,46 zł na którą składa się kwota 146 977,26 zł (tytułem należności głównej) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, nie wyższymi od wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od 6 lutego 2019 r. oraz kwota 24 845,20 zł (tytułem odsetek). W uzasadnieniu wskazała, że zawarła z pozwanym umowę kredytu, która została objęta gwarancją Banku (...). Pozwany wpłacał raty kredytu w kwotach i terminach odbiegających od przyjętego przez strony harmonogramu spłat rat, co spowodowało naliczanie przez powódkę od należności przeterminowanych odsetek umownych za opóźnienie. Zdaniem powódki pozwany nie wywiązał się z zobowiązania, w związku z czym bank wezwał pozwanego do zapłaty, a następnie wypowiedział umowę. Zgodnie z postanowieniami umowy kredytu oraz w związku z zabezpieczeniem spłaty w postaci gwarancji Bank (...) wypłacił z tego tytułu powódce kwotę 146 977,26 zł. Z tą chwilą Bank ten stał się wierzycielem pozwanego. Na podstawie umowy przelewu wierzytelności kwota powyższa z należnościami ubocznymi przelana została na powódkę

Postanowieniem z 23 marca 2021 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie ustanowił kuratora dla pozwanego nieznanego z miejsca pobytu.

W odpowiedzi na pozew kurator wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów pomocy prawnej świadczonej z urzędu. W uzasadnieniu zarzucił brak należytego umocowania osób reprezentujących powódkę przy zawieraniu umowy kredytowej, brak zaistnienia przesłanek do wypowiedzenia umowy i brak wymagalności roszczenia wynikającego z umowy kredytu a co za tym idzie brak zasadności skorzystania z gwarancji de minimis udzielonej przez Bank (...) do wysokości 60 % kwoty salda kapitału pozostałego do spłaty. Kurator zarzucił też, że gwarancja obejmowała wyłącznie niespłaconą kwotę kapitału kredytu bez odsetek oraz kosztów związanych z udzielonym kredytem. Tym samym wskazał na brak wykazania zasadności żądania odsetek w kwocie 24 845,26 zł a przy przyjęciu zasadności, brak wymagalności tej kwoty.

Na podstawie ust. 4 Decyzji z 30 grudnia 2020 r. wydanej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny w (...) Bank (...) S.A. w W. wstąpił w miejsce podmiotu restrukturyzowanego (...) Bank S.A. w W. ze skutkiem z art. 176 ust. 1 ustawy z 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka - poprzednik prawny Bank (...) S.A. w W., określona jako Bank (...), zawarła 4 kwietnia 2013 r. z Bankiem (...) w W. umowę portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr (...), która określała zasady udzielania przez (...), w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis, nieodwołalnych i płatnych na pierwsze żądanie gwarancji spłaty kredytów udzielanych przez Bank (...) mikroprzedsiębiorcom oraz małym i średnim przedsiębiorcom (§ 1 ust. 1 umowy). Jednocześnie zgodnie z § 4 ust. 1 umowy gwarancją w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis mógł być objęty kredyt przeznaczony na bieżące finansowanie działalności gospodarczej, również w formie kredytu w rachunku bieżącym, udzielonym w złotych, zgodnie z zasadami obowiązującymi w Banku (...), rezydentowi będącemu przedsiębiorcą należącym do kategorii (...).

Stosownie do § 3 ust. 1 umowy w ramach portfelowej linii gwarancyjnej (...) miał we własnym imieniu i na własny rachunek udzielać Bankowi (...) gwarancji portfela kredytów, na którą składają się jednostkowe gwarancje spłaty kredytów wpisane przez Bank (...) do Rejestru, o którym mowa w § 7 ust. 1 umowy, maksymalnie do łącznej kwoty limitów gwarancji oraz w okresie ich wykorzystywania wskazanych w ust. (...). Początkowo umowa była przy tym zawarta na okres do 31 grudnia 2013 r., a następnie była przedłużana. Zgodnie z kolei z § 3 ust. 3 kwota jednostkowej gwarancji spłaty kredytu objętej portfelową linią gwarancyjną de minimis stanowić miała w chwili jej udzielenia nie więcej niż 60% kwoty udzielonego kredytu nieodnawialnego lub kwoty limitu kredytu odnawialnego i nie mogła przekroczyć 3,5 mln zł, przy czym wskaźnik procentowy jednostkowej gwarancji, nie większy

niż 60%, określić miał Kredytobiorca we Wniosku. Zgodnie zaś z § 3 ust. 7 gwarancja wynikająca z Umowy oraz Wniosku Kredytobiorcy obejmować miała wyłącznie niespłaconą kwotę kapitału kredytu, bez odsetek oraz kosztów związanych z udzielonym kredytem. Zgodnie zaś z ust. 8 każda spłata albo wykorzystanie limitu kredytu odnawialnego odpowiednio miała obniżać albo zwiększać kwotę jednostkowej gwarancji proporcjonalnie do odpowiednio dokonanej spłaty albo wykorzystania kredytu, w każdym jednak przypadku zobowiązanie (...) do zapłaty z tytułu jednostkowej gwarancji spłaty limitu kredytu odnawialnego polegać miało na zobowiązaniu do zapłaty części niespłaconej kwoty kapitału kredytu wyliczonej z uwzględnieniem wskaźnika procentowego jednostkowej gwarancji, określonego we Wniosku Kredytobiorcy (nie większego niż 60%). Wreszcie zgodnie z § 3 ust. 12 gwarancja wynikająca z Umowy oraz Wniosku Kredytobiorcy miała być udzielana na okres nie dłuższy niż 27 miesięcy i obejmować okres nie dłuższy, niż okres kredytu wydłużony o 3 miesiące.

Szczegółowo procedurę udzielania gwarancji spłaty kredytu regulował § 5 umowy, który w ust. 4 stanowił, że w dniu udzielenia gwarancji Bank (...) wydaje Kredytobiorcy zaświadczenie o wysokości uzyskanej pomocy de minimis, które zawiera informację o tej wysokości wykazanej w złotych oraz w euro, przy czym zgodnie z ust. 10 Bank (...) wydawać miał te zaświadczenia działając w imieniu (...) jako podmiotu udzielającego pomocy de minimis. Postanowienia § 6 umowy określały z kolei opłaty prowizyjne należne (...), przy czym opłaty prowizyjne miały być przekazywane przez Bank (...), z góry za okresy roczne.

Zasady realizacji zobowiązań regulował § 9 umowy, który w ust. 1 wskazywał, że (...) z tytułu jednostkowej gwarancji spłaty kredytu w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis zobowiązany jest, nieodwołalnie i na pierwsze pisemne żądanie, do zapłaty Bankowi (...) wykorzystanej i niespłaconej kwoty kredytu, bez odsetek i kosztów związanych z udzielonym kredytem, w części objętej gwarancją zgodnie z postanowieniami umowy. Stosownie zaś do § 9 ust. (...) roszczenia Banku (...) z tytułu jednostkowej gwarancji spłaty kredytu mogły być zgłaszane wyłącznie w okresie ważności danej gwarancji w ramach umowy. Zgodnie zaś z ust. 3 Bank (...) mógł wystąpić do (...) z roszczeniem z tytułu jednostkowej gwarancji spłaty kredytu w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis po niewywiązaniu się przez Kredytobiorcę z obowiązku spłaty kredytu. Stosownie z kolei do ust. 4 Bank (...) mógł wystąpić do (...) z roszczeniem z tytułu jednostkowej gwarancji spłaty kredytu w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis tylko jeden raz.

Zgodnie z § 10 ust. 1 umowy Bank (...) wzywając (...) do realizacji zobowiązania z tytułu jednostkowej gwarancji spłaty kredytu w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis miał przesłać (...) wezwanie do zapłaty, którego treść określał załącznik nr 9 do umowy, wraz z kompletem wymagalnych dokumentów określonym w treści wezwania. Do wezwania Bank (...) miał załączyć informację o Kredytobiorcy, którego wezwanie dotyczy, według wzoru stanowiącego załącznik nr 10 do umowy, oraz dokumenty potwierdzające umocowanie osób podpisujących wezwanie do zapłaty do działania w imieniu Banku (...). Stosownie do § 10 ust. 3 umowy (...) miał wykonać zobowiązanie z tytułu jednostkowej gwarancji spłaty kredytu w terminie 15 dni roboczych od daty otrzymania kompletnego wezwania udokumentowanego w sposób określony w ust. 1 i (...), przekazując należne środki na rachunek Banku (...).

Stosownie do § 11 ust. 1 umowy z chwilą dokonania przez (...) wypłaty na rzecz Banku (...) z tytułu jednostkowej gwarancji spłaty kredytu (...) miał się stać wierzycielem Kredytobiorcy o zwrot kwoty wypłaconej z tytułu takiej gwarancji. Zgodnie zaś z ust. (...) w celu przeprowadzenia przez Bank (...) windykacji (...) miał dokonać przelewu na rzecz Banku (...) wierzytelności nabytej przez (...) względem Kredytobiorcy o zwrot kwoty wypłaconej z tytułu jednostkowej gwarancji zawierając z Bankiem (...) umowę przelewu wierzytelności, której wzór stanowi załącznik nr 16 do umowy. Wraz z wierzytelnością na Bank (...) miały przejść prawa związane z tą wierzytelnością, w tym roszczenie o zapłatę odsetek oraz przysługujące (...) zabezpieczenia wierzytelności.

Dowód: umowa portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr (...) z 4.04.2013 r. (k. 53 - 59).

W dniu 31 marca 2015 r. (...) Bank spółka akcyjna w W. - poprzednik prawny Bank (...) S.A. w W. - zawarła z R. W. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo (...) R. W. umowę kredytu „Kredyt Obrotowy – operacyjny ratalny” nr (...) (...).

Zgodnie z umową całkowita kwota kredytu opiewała na 256 600 zł. Kredyt został zaciągnięty na cel operacyjny – bieżące finansowanie.

Okres kredytowania ustalono na 120 miesięcy, zaś termin ostatecznej spłaty kredytu miał po 120 miesiącach od dnia spłaty pierwszej raty zgodnie z harmonogramem spłat. Systemem spłaty rat była „równa rata”. Wysokość raty kapitałowo-odsetkowej przy założeniu uruchomienia całości kredytu 31 marca 2015 r. wynosiła 3 410,69 zł.

W punkcie V umowy zastrzeżono zabezpieczenia m.in.:

- pakiet płynnościowy udostępniony w oparciu o umowę świadczenia usług przez (...) S.A. zawartą z (...) S.A. z zastrzeżeniem, że kwota limitu w pakiecie płynnościowym stanowiącego zabezpieczenie umowy kredytu wynosi 256.600 zł;
- gwarancję Banku (...) w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis do kwoty 153.960 zł z datą ważności do 30 czerwca 2017 r.

Kredyt niniejszy objęty został gwarancją udzieloną przez Bank (...) w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis; przy czym gwarancja była ważna przez kolejne 27 miesięcy, tj. do 30 czerwca 2017 r. Kwota gwarancji w pierwszym roku stanowiła 60% całkowitej kwoty kredytu i wynosiła na dzień sporządzenia umowy kredytu 153.960,60 zł, w kolejnych latach kwota gwarancji stanowiła 60% salda kredytu pozostałego do spłaty każdorazowo po upływie okresu rocznego. Z tytułu gwarancji udzielonej przez Bank (...), kredytobiorca zobowiązany był do zapłaty należnej Bankowi (...) opłaty prowizyjnej. Kredytobiorca akceptował ostateczne warunki gwarancji wynikające z umowy kredytu i wyraził zgodę na zmianę wniosku o udzielenie przez Bank (...) gwarancji spłaty kredytu w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis w zakresie, w jakim ostateczne warunki gwarancji różniły się od warunków wynikających z wniosku.

R. W. zobowiązał się dokonywać w okresie objętym umową kredytu spłaty raty kredytu każdego 20 (dwudziestego) dnia miesiąca kalendarzowego.

Pozwany zobowiązał się do zapewnienia na rachunku bieżącym oraz rachunku kredytu comiesięcznych wpływów w wysokości 10 232,07 zł. W przypadku braku zapewnienia wymaganego obrotu na rachunku bank był uprawniony do podwyższenia obowiązującego w tym dniu oprocentowania kredytu o (...) punkty procentowe.

Oprocentowanie kredytu było zmienne, natomiast na dzień zawarcia umowy wynosiło 10,00%.

Pozwany zobowiązał się dokonywać w okresie objętym umową kredytu spłaty rat w terminach, kwotach i na rachunek wskazany w aktualnym harmonogramie spłat.

Bank miał naliczać odsetki za każdy dzień korzystania przez kredytobiorcę z kredytu począwszy od dnia wypłaty kredytu aż do dnia spłaty włącznie w wysokości 1/360 stopy procentowej mającej zastosowanie w danym dniu do kredytu. Odsetki były płatne w cyklu miesięcznym.

W przypadku niespłacenia przez kredytobiorcę w terminie wierzytelności banku z tytułu umowy kredytu po upływie okresu wypowiedzenia umowy, niespłacona kwota miała stać się zadłużeniem przeterminowanym, w tym także kwota kapitału jako kapitał przeterminowany. Od zadłużenia przeterminowanego bank miał naliczać odsetki w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego NBP.

Ustalono również, że bank będzie miał prawo wypowiedzieć umowę kredytu m.in. w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę któregokolwiek z warunków udzielenia kredytu, niewykonania lub nieterminowego regulowania przez Kredytobiorcę zobowiązań wobec banku, w szczególności w przypadku, gdy kredytobiorca zalegać będzie w całości lub części z zapłatą dwóch rat kredytu i pomimo wezwania do zapłaty nie spłaci zaległości w terminie 7

dni od dnia otrzymania wezwania. Bank mógł wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30 - dniowego okresu wypowiedzenia, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy z zachowaniem 7 - dniowego okresu wypowiedzenia.

Umowa została podpisana przez S. B. i K. B., które zostały upoważnione do reprezentowania Banku.

Dowody: umowa kredytu (k.29 - 32), regulamin kredytowania (k. 76 - 80v), pełnomocnictwo nr (...) (k. 147 - 148)

Zawierając umowę kredytu pozwany jednocześnie złożył „Wniosek o udzielenie przez (...) gwarancji spłaty kredytu w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis” kierowany do (...) za pośrednictwem powódki jako Banku (...). We wniosku tym wskazał, że zwraca się o gwarancję spłaty kredytu w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis do Banku (...), jako zabezpieczenie spłaty kredytu udzielonego przez (...) Bank S.A. w W. w kwocie 256 600 zł na okres 120 miesięcy z przeznaczeniem na cel operacyjny – bieżące finansowanie. Wskazał jednocześnie, że wnioskuje o gwarancję do 30 czerwca 2017 r. w wysokości stanowiącej 60% kwoty wspomnianego kredytu, tj. w kwocie 153 960 zł.

Wniosek pozwanego zawierał oświadczenie, że wyraża zgodę, aby ostateczne warunki kredytu oraz gwarancji de minimis zostały określone w umowie kredytu uwzględniającej decyzję kredytową Banku (...) i zasady udzielania gwarancji, które mogą odbiegać od określonych we wniosku. Oświadczył też, że podpisując umowę kredytu akceptuje ostateczne warunki kredytu i gwarancji de minimis, jak też oświadczył, że składając wniosek zapoznał się z zasadami udzielenia przez (...) wnioskowanej gwarancji, określonymi w Warunkach uzyskania w Banku (...) gwarancji spłaty kredytu w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis oraz, że akceptuje te zasady.

W szczególności pozwany zobowiązał się (w punkcie 3 oświadczeń wnioskodawcy) do zwrotu (...) kwoty wypłaconej przez (...) tytułem gwarancji, o którą wnioskuje, wraz z należnościami ubocznymi, w tym odsetkami od zadłużenia przeterminowanego naliczanymi od dnia wypłaty kwoty gwarancji (w wysokości 4 - krotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP) i poniesionymi przez (...) kosztami na wypadek dokonania przez (...) wypłaty na rzecz Banku (...) kwoty z tytułu takiej gwarancji.

Dowód: wniosek o udzielenie przez (...) gwarancji spłaty kredytu w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis z 31.03.2015 r. (k. 60 - 60v).

W dniu 31 marca 2015 r. pozwany złożył dyspozycję uruchomienia środków z umowy kredytu. Powódka jako Bank (...) uruchomiła 31 marca 2015 r. środki z udzielonego kredytu w rachunku bieżącym pozwanego jako kredytobiorcy.

Dowody: dyspozycja uruchomienia środków do umowy kredytu (k. 61), dyspozycja uruchomienia kredytu (k. 62), wyciąg nr (...) (k. 64 - 66).

R. W. płacił raty kredytu nieregularnie, z opóźnieniem. Zapłacone zostały raty kredytu do lutego 2016 r. Ostatnia wpłata z tytułu raty kredytu została dokonana 18 marca 2016 r.

Dowody: harmonogram (k. 63), wyciąg nr (...) (k. 64 -66), historia wpłat (k. 71 - 71v), wyciąg nr (...) historia operacji od 29.05.2017 r. do 29.03.2019 (k. 73 -73v), historia odsetek (k. 74).

W piśmie z 31 maja 2016 r. (...) Bank spółka akcyjna w W. wezwała R. W. do natychmiastowego uregulowania zadłużenia w kwocie 10.551,60 zł, w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy kredytu. W piśmie wskazano, że brak wpłaty w wyznaczonym terminie spowoduje wypowiedzenie umowy, skutkiem czego cała należność w kwocie 244 962,10 z stanie się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami naliczonymi do dnia spłaty oraz wszelkimi kosztami. Nadto wskazano, że istnieje możliwość ubiegania się o restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie wniosków lub terminów spłaty kredytu - wniosek taki należało złożyć w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania niniejszego wezwania.

Pismo zostało doręczone 3 czerwca 2016 r. pod adresem: (...)/(...) za pośrednictwem poczty, odbiór pokwitowała matka R. W. I. W..

Dowód: pismo z 31 maja 2016 r. z potwierdzeniem odbioru (k. 67 - 70v), pełnomocnictwo nr (...) (k. 51 - 51v)

R. W. nie zareagował na powyższe pismo. W związku z tym w piśmie z 8 lipca 2016 r. (...) Bank spółka akcyjna w W. wypowiedziała umowę kredytową nr (...) z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia. Jako przyczynę wypowiedzenia wskazano niedotrzymanie przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, w szczególności nieterminowe regulowanie zobowiązań wobec banku. W piśmie wskazano, że łączne przeterminowane zadłużenie w kwocie 14.331,26 zł należy spłacić w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisma. Wskazano zarazem, że brak spłaty przeterminowanego zadłużenia w okresie wypowiedzenia umowy spowoduje, że po upływie trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia cała należność kapitałowa w kwocie 244.962,10 zł stanie się natychmiast wymagalna wraz z należnymi odsetkami, a umowę kredytową uważa się za wypowiedzianą w trybie art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 29.08.1997 r. Prawo bankowe.

Pismo zostało doręczone osobiście R. W. 13 lipca 2016 r. pod adresem (...)/(...).

Dowód: pismo z 8 lipca 2016 r. z potwierdzeniem odbioru (k. 43 - 45)

17 maja 2017 r. Bank (...) wypłacił na rzecz Idea Bank kwotę gwarancji za zobowiązanie pozwanego w wysokości 146.977,26 zł, co stanowiło 60% kwoty pozostałego do spłaty kapitału.

Dowód: wyciąg z rachunku technicznego w Idea Bank (k. 72).

W dniu 31 maja 2017 r. powódka zawarła z Bankiem (...) umowę przelewu wierzytelności stosownie do § 11 ust. (...) umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr (...) z 4 kwietnia 2013 r. Zgodnie z § 1 pkt 1 tej umowy powódka oświadczyła, że udzieliła pozwanemu kredytu na podstawie umowy nr (...) z 31 marca 2015 r., który został objęty gwarancją (...) na podstawie wniosku pozwanego i umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis, a zgodnie z pkt 3 w związku z niewywiązaniem się pozwanego z obowiązku spłaty kredytu, (...) 17 maja 2017 r. wypłacił powódce z tytułu gwarancji kwotę 146 977,26 zł, wskutek czego zgodnie z pkt 4 (...) z chwilą wypłaty kwoty z gwarancji stał się wierzycielem pozwanego o zwrot kwoty wypłaconej z tytułu tej gwarancji i przysługuje mu w związku z tym wierzytelność względem pozwanego w wysokości dokonanej wypłaty.

Zgodnie z § (...) pkt 1 umowy przelewu wierzytelności (...) w celu przeprowadzenia przez Bank (...) (powódkę) windykacji przelał na Bank (...) wierzytelność przysługującą (...) względem Kredytobiorcy (pozwanego), o której mowa w § 1 pkt 4, wraz z należnościami ubocznymi, o których mowa w ust. (...). Z kolei w ust. (...) wskazano, że wraz z przelaną wierzytelnością przechodzą na Bank (...) prawa związane z tą wierzytelnością, w tym roszczenia o zapłatę odsetek naliczanych od dnia wypłaty kwoty z gwarancji w wysokości 4 - krotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP oraz poniesionych przez (...) kosztów, a także przysługujące (...) zabezpieczenia wierzytelności.

Z kolei w § 3 Bank (...) oświadczył, że przyjmuje przelew wierzytelności, o której mowa w § 1 pkt 4, wraz z należnościami ubocznymi, o których mowa w § (...) ust. (...), w celu ich windykacji. Wskazano jednocześnie, że Bank (...) zobowiązany jest do podjęcia windykacji równoległe z windykacją wierzytelności, która pozostała Bankowi (...) do zaspokojenia po wypłacie przez (...) kwoty z gwarancji.

Stosownie zaś do § 4 niezwłocznie po zawarciu umowy (...) miał powiadomić Kredytobiorcę o przelewie wierzytelności na Bank (...).

Dowód: mowa przelewu wierzytelności z 31.05.2017 r. z pełnomocnictwami reprezentantów stron (k. 33 - 33v, 34 - 42).

W piśmie z 27 czerwca 2017 r. (...) Bank spółka akcyjna w W. ostatecznie wezwała R. W. do zapłaty wierzytelności z tytułu umowy kredytu nr (...) (...), która na dzień 26 czerwca 2017 r. wynosi 148 104,76 zł, w tym z tytułu kapitału: 146 977,26 zł i z tytułu odsetek: 1 127,50 zł

Pismo zostało zwrócone przez pocztę po dwukrotnym awizowaniu.

Dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty oraz kserokopia koperty (k. 46 - 48).

W dniu 6 lutego 2019 r. (...) Bank spółka akcyjna w W. wystawiła wyciąg z ksiąg banku, w którym stwierdzono, że zobowiązanie R. W. wobec banku wynika z umowy cesji z 31 maja 2017 r. i wynosi 171 822,46 zł i obejmuje:

- kapitał w kwocie 146 977,26 zł;

- odsetki od należności niespłaconej w terminie do 5 lutego 2019 r. w kwocie 24 845,20 zł,

Stwierdzono, że dalsze należne bankowi odsetki obciążają dłużnika od dnia wystawienia wyciągu i obliczone są wg stopy procentowej dla kredytów przeterminowanych, wynoszącej czterokrotność oprocentowania kredytu lombardowego NBP, która na dzień wystawienia wyciągu wynosi 10% w skali roku.

Dowód: wyciąg z ksiąg banku z 6 lutego 2019 r. (k. 49), pełnomocnictwo (k.50 -50v).

Według sporządzonego 29 marca 2019 r. raportu zawierającego zestawienie należności i zaległości kapitałowych z kalkulacją odsetek za zwłokę za okres od 29 maja 2017 r. do 29 marca 2019 r. naliczone za ten okres odsetki wynosiły 25 771,35 zł, a wymagalny kapitał 146 977,26 zł.

Dowód: raport-zestawienie należności i zaległości (k. 75).

Sąd zważył co następuje:

Podstawy legitymacji czynnej powódki do wystąpienia z pozwem w niniejszej sprawie upatrywać należało w art. 509 k.c. Zgodnie z jego § 1 wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Stosownie zaś do § (...) wskazanej jednostki redakcyjnej wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Dochodzone przez powódkę w niniejszej sprawie roszczenie ma swoje źródło w stosunku zlecenia w rozumieniu art. 734 § 1 k.c. między pozwanym jako dającym zlecenie, a Bankiem (...) jako przyjmującym zlecenie. To wierzytelność (...) (jako przyjmującego zlecenie udzielenia gwarancji bankowej powódce jako beneficjentowi gwarancji) wynikająca z poniesienia przez przyjmującego zlecenie gwaranta kosztów związanych ze zrealizowaniem gwarancji (dokonaniem określonej wypłaty środków pieniężnych beneficjentowi gwarancji) była jednocześnie przedmiotem umowy przelewu wierzytelności z 31 maja 2017 r.

Stosunek zlecenia łączący pozwanego z (...) wynika z dołączonego do akt sprawy wniosku o udzielenie gwarancji spłaty kredytu. Brak jest jakichkolwiek przesłanek do odmówienia wiarygodności dowodom z dokumentów prywatnych jakie stanowiła sama umowa przelewu wierzytelności, jak i załączone do niej dokumenty wykazujące umocowanie do działania w imieniu stron, stąd też należało przyjąć, iż powódka zdołała wykazać, że w niniejszej sprawie przysługuje jej legitymacja czynna do wystąpienia z opisanym w pozwie roszczeniem przeciwko pozwanemu.

Celem zniweczenia powództwa kurator pozwanego podniósł w odpowiedzi na pozew zarzuty odnoszące się w znacznej mierze do wierzytelności wynikającej z umowy kredytu bankowego z 31 marca 2015 r., której należyte wykonanie (w zakresie 60% kwoty kredytu) zabezpieczone było gwarancją bankową udzieloną przez Bank (...) w ramach umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis. W ocenie Sądu nie ma podstaw do uwzględnienia tych zarzutów.

Nietrafny okazał się w szczególności zarzut nieważności umowy kredytowej jako zawartej w imieniu powódki bez należytego umocowania. Powódka przedkładając w toku sprawy pełnomocnictwo nr 39/2015 wykazała, że działający w imieniu banku pełnomocnicy w osobach S. B. i K. B. posiadali umocowanie do zawarcia przedmiotowej umowy kredytu, co Sąd uznał za wystarczające z uwagi na to, że kurator pozwanego nie przedstawił żadnych

dowodów przeciwnych. Jednocześnie powód w ocenie Sądu mógł dowody te przedstawić dopiero na dalszym etapie postępowania, tj. już po złożeniu pozwu, gdyż nie miał żadnych podstaw, by zakładać, że kwestia umocowania pracowników banku zawierających umowę kredytu, która została wykonana przez bank, będzie kwestionowana przez pozwanego.

Niezasadne są też zarzuty odnośnie braku zastosowania przez Bank procedury określonej w art. 75 c ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe. Zgodnie z art. 75 c ust. 1 jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację (ust. (...)). Konfrontując tę regulację z zebrany w sprawie materiałem dowodowym wskazać należy, że wypowiedzenie umowy spełniało wszystkie wymagania stawiane przez prawo bankowe. Najpierw w wezwaniu do zapłaty z 31 maja 2016 r. powódka wezwała pozwanego w związku z brakiem spłaty należności z umowy kredytu do zapłaty wymienionych w tym piśmie należności w terminie 14 dni roboczych, licząc od dnia doręczenia wezwania. Jednocześnie Bank poinformował, że w terminie 14 dni roboczych od otrzymania wezwania pozwany może złożyć wniosek o restrukturyzację zadłużenia. Wezwanie to zostało doręczone pozwanemu 3 czerwca 2016 r. Skoro zatem powodowy Bank spełnił ustawowe wymogi, poprzedzające oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu, a pozwany nie wykazał, aby składał wniosek o restrukturyzację zadłużenia, to wypowiedzenie uznać należy za w pełni skuteczne.

Powódka wykazała także, że istniały podstawy do wypowiedzenia umowy kredytu. Sam fakt, że pozwany zalegał ze spłatą rat za co najmniej dwa okresy płatności wynika w szczególności z wydruku z harmonogramu złożonego przez bank, z którego wynika, że w lutym 2016 r. pozwany zapłacił ratę z opóźnieniem, a poczynając od marca 2016 roku wszystkie raty zostały księgowane jako zaległe. W dniu wezwania do zapłaty tj. 31 maja 2016 r. niewątpliwie pozwany zalegał z dwiema ratami, których wysokość została określona w umowie kredytu w wysokości 3 410,69 zł.

Sąd nie podzielił też argumentacji odnoszącej się do kwestii braku dopuszczalności wypowiedzenia umowy kredytu z uwagi na warunkowy charakter oświadczenia woli w tym zakresie. Sąd miał przy tym na uwadze, iż w orzecznictwie prezentowane są poglądy, według których dopuszczalne jest - co do zasady - dokonanie czynności prawnej zawierającej zastrzeżenie, że jej skutek zależy od skorzystania z uprawnienia lub woli wykonującego zobowiązanie, a zdarzenie zależne od zachowania strony może polegać na spełnieniu lub niespełnieniu świadczenia. Zastrzeżenie to podlega ocenie na podstawie art. 353¹ k.c., z uwzględnieniem normatywnej konstrukcji warunku określonej w art. 89 k.c. (zob. postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2013 r., III CZP 85/12, wyrok Sądu Najwyższego z 24 września 2015 r., V CSK 698/14, wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2016 r., II CSK 750/15, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z 13 lipca 2018 r., V CSK 100/18, Legalis nr 1805828).

Sąd orzekający podzielił stanowisko i argumentację powoływaną w tym nurcie orzecznictwa, w którym przyjmuje się dopuszczalność stosowania warunków potestatywnych - zależnych całkowicie od woli jednej strony - przy jednostronnych czynnościach prawokształtujących, takich jak wypowiedzenie umowy, o ile tylko nie jest to czynność zaskakująca dłużnika (czyli był już uprzednio wezwany do spłaty zadłużenia przeterminowanego) i zastrzeżenie uczyniono na „korzyść dłużnika” (tak Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z 4.11.2020 r., I ACa 705/19, Sąd Najwyższy w przywołanym wyroku z 8 września 2016 r. II CSK 750/15; czy postanowieniu z 22 marca 2013 r. III CZP 85/12).

Analiza treści skierowanego do pozwanego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy wskazuje, zdaniem sądu, na definitywny charakter tej czynności, mimo że do końca okresu wypowiedzenia pozwany miał możliwość spłaty zadłużenia przeterminowanego. W piśmie z 8.07.2016 r. wskazano, że brak wpłaty przeterminowanego zadłużenia w okresie wypowiedzenia umowy spowoduje, że cała należność kapitałowa stanie się natychmiast wymagalna. Sformułowanie to odczytywać należy w ten sposób, że do końca okresu wypowiedzenia istniała możliwość spłaty zadłużenia przeterminowanego, w wyniku czego wypowiedzenie stałoby się nieskuteczne, a umowa byłaby kontynuowana. Zastrzeżenie zawarte w oświadczeniu potraktować należy jako warunek rozwiązujący, uzależnia on bowiem ustanie skutków czynności prawnej (oświadczenia woli powódki o wypowiedzeniu umowy) od zdarzenia przyszłego i niepewnego, jakim jest spłata w okresie wypowiedzenia zobowiązań przez pozwanego, nadto zależnego

od woli samego dłużnika. Treść tak sformułowanego zapisu pozwala na stwierdzenie, że powodowy bank w sposób jednoznaczny wypowiedział umowę kredytu, dając jednocześnie pozwanemu możliwość zniweczenia skutków wypowiedzenia w przypadku spłaty zadłużenia. W ocenie sądu tak sformułowane zastrzeżenie daje kredytobiorcy dodatkową szansę na zachowanie stosunku umownego w dotychczasowym kształcie. Nadto, pozwany miał możliwość wyboru, tj. albo dopuszczenia do rozwiązania stosunku umownego przez wypowiedzenie, co powoduje wymagalność całego niespłaconego kredytu, albo kontynuowania realizacji umowy. Nie budzi wątpliwości, że wypowiedzenie umowy dokonane przez powódkę jednoznacznie wskazywało na konsekwencje upływu terminu opisanego w oświadczeniu. Tym samym sytuacja prawna pozwanego jako adresata oświadczenia była jasna i niewątpliwa. Natomiast to pozwany był jedynym podmiotem, który mógł doprowadzić do uchylecia skutków prawnych złożonego przez bank oświadczenia woli. Podkreślenia wymaga, że samo oświadczenie banku wskazywało, w jakim terminie nastąpi skutek wypowiedzenia, tj. 30 dni od daty doręczenia pisma, a zatem dłużnik miał możliwość wyliczenia tego dnia. Wbrew zarzutom stawianym w odpowiedzi na pozew nie został stworzony na gruncie niniejszej sprawy jakiegokolwiek stan niepewności w sytuacji prawnej pozwanego. Co więcej, czynność ta nie mogła stanowić dla niego zaskoczenia, skoro wcześniej był już wezwany do zapłaty. Takie stanowisko jest prezentowane też w ostatnich orzeczeniach Sądu Najwyższego, w których wskazuje się wręcz na prokonsumencki charakter tego rodzaju warunku rozwiązującego, jakim spłata przeterminowanego zadłużenia (zob. postanowienie SN z 28 maja 2020 r., I CSK 547/19 oraz postanowienie SN z 25 czerwca 2020 r., II CSK 108/20).

W świetle powyższej argumentacji zarzut dotyczący bezskuteczności wypowiedzenia jako dokonanego pod warunkiem należy uznać za nieuzasadniony. W konsekwencji Sąd uznał, że istniały podstawy do przyjęcia, że cała kwota zadłużenia wynikającego z umowy kredytu stała się wymagalna z chwilą upływu terminu wypowiedzenia.

Odnośnie wysokości zadłużenia Sąd oparł się na dokumentach, które zostały przedstawione przez stronę powodową. Wprawdzie dokumenty te mają charakter dokumentów prywatnych w rozumieniu art. 245 k.p.c., co jednak nie pozbawia ich waloru dowodowego. Podstawą ustalenia wysokości zadłużenia nie był też sam wyciąg z ksiąg banku choć niewątpliwie stanowi on dowód prywatny na istnienie i wysokość zadłużenia. Bank dołączył do akt sprawy także wydruki z zapisów księgowych prowadzonych w formie elektronicznej. Nie pozbawia to oczywiście drugiej strony możliwości podważania tego co w dokumentach tych zostało stwierdzone czyli inicjatywny dowodowej zmierzającej do wykazania, że kwota zadłużenia przedstawia się inaczej, niż to wskazuje powódka. Samo zanegowanie wysokości zadłużenia nie jest wystarczające do zniweczenia powództwa. To rzeczą dłużnika jest zwalczanie tych dowodów poprzez przedstawianie własnych dowodów, które świadczyłyby o tym, że w istocie wysokość zadłużenia była niższa. Takich dowodów nie złożono. Oprócz umowy kredytu i dyspozycji uruchomienia środków z kredytu powódka przedstawiła materiał dowodowy w postaci harmonogramu spłat, wyciągu z rachunku, historii wpłat, zestawienia należności i zaległości kapitałowych z kalkulacją odsetek, odzwierciedlający przebieg realizowanych w ramach kredytu czynności bankowych i transakcji jakie dokonywały się na rachunku pozwanego, oraz to jak były naliczane odsetki i opłaty i jak były zaliczane poszczególne wpłaty pozwanego. Wykazała zatem przebieg spłaty kredytu i wszelkich innych operacji dokonywanych w ramach stosunku zobowiązaniowego łączącego strony.

Odnośnie roszczenia w zakresie odsetek w kwocie 24 845,20 zł Sąd nie podzielił argumentacji związanej z niedopuszczalnością objęcia ich umową przelewu. Zauważyć trzeba, iż roszczenie to nie obejmowało odsetek z tytułu umowy kredytu, co jednoznacznie wskazał pełnomocnik powódki na rozprawie w dniu 8.10.2021 r. Kwota ta stanowiła odsetki, do których zapłaty zobowiązał się sam dłużnik składając wniosek do (...) o udzielenie gwarancji (k.60). Z dokumentu tego wynika wprost, że pozwany zobowiązał się do zwrotu kwoty wypłaconej tytułem gwarancji z odsetkami od zadłużenia przeterminowanego naliczonymi od dnia wypłaty kwoty z gwarancji. W związku z tym (...) przysługiwała wierzytelność z tytułu odsetek wobec R. W. od dnia wypłaty kwoty gwarancji na rzecz (...) Bank S.A. a skoro tak, to wierzytelność ta mogła by przedmiotem umowy przelewu. Sąd zwrócił przy tym uwagę, że przedmiotem przelewu – jak wynika z umowy - jest nie tylko wierzytelność wypłacona w ramach gwarancji w kwocie 146 977,26 zł lecz również należności uboczne, o których mowa § (...) ust. (...) umowy, tj. roszczenie o zapłatę odsetek naliczanych od dnia wypłaty kwoty z gwarancji.

Odmiennego wniosku nie uzasadnia brzmienie art. 509 § (...) k.c., z którego wynika, że wraz z wierzytelnością przechodzi na nabywcę w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Jest to jednak przepis dyspozytywny i strony mogą w umowie uprawnienia w tym zakresie inaczej ukształtować. W ocenie Sądu sformułowanie ujęte w § (...) ust. 1 umowy przelewu wskazujące, że jej celem jest windykacja przez powódkę wierzytelności wraz z należnościami ubocznymi świadczy o tym, że w istocie przelano na rzecz (...) Bank S.A. całość odsetek od kwoty wypłaconej gwarancji, a zatem nie tylko odsetki zaległe - istniejące w dacie umowy przelewu, ale także odsetki, które miały biec w przyszłości. Sama dopuszczalność przelewu wierzytelności przyszej nie budzi wątpliwości w orzecznictwie; warunkiem takiej konstrukcji jest jednakże dokładne oznaczenie przyszej wierzytelności pozwalające ustalić w chwili zaistnienia określonej wierzytelności, iż to właśnie ona była objęta zawartą wcześniej umową (por uchwałę Sądu Najwyższego z 19.09.1997 r., III CZP 45/97, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 21.03.2016 r., I ACa 1598/15).

W ocenie Sądu ten stosunek jest jednoznacznie opisany w treści umowy przelewu wierzytelności i nie ma wątpliwości co do jego identyfikacji.

Dla oceny powództwa nie ma też większego znaczenia fakt, że powódka nie wezwała dłużnika wcześniej do zapłaty odsetek w kwocie 24 845,20 zł. Powódka sformułowała roszczenie odsetkowe poprzez kwotowe wyliczenie odsetek, nie domagając się dalszych odsetek od tej kwoty. Wynik procesu byłby taki sam, gdyby powódka żądała tych odsetek poprzez wskazanie okresu, za jaki żądała odsetek, tj. od daty wypłaty kwoty gwarancji przez (...), (17 maja 2017 r.) do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu.

Mając na uwadze powyższą argumentację Sąd uwzględnił powództwo w całości

O odsetkach za opóźnienie od należności głównej w kwocie 146 977,26 zł orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. Wysokość umownych odsetek za opóźnienie od należności głównej, (którą strony mogą zgodnie z art. 481 § (...) k.c. oznaczyć w umowie, z zastrzeżeniem art. 481 § (...)^(...) k.c.) została w umowie określona w § 5 ust. 10 jako czterokrotność oprocentowania kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, przy czym limitowana jest wysokością odsetek maksymalnych za opóźnienie (art. 481 § (...)¹ k.c.). Odsetki te zasądzono od 6 lutego 2019 r. a zatem po dniu, do którego wyliczono odsetki w wyciągu z ksiąg bankowych.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Powódka wygrała niniejszy proces co uzasadniało zwrot na jej rzecz całości poniesionych kosztów procesu. Na koszty te składa się opłata od pozwu w wysokości 8 592 zł, wynagrodzenie pełnomocnika kwocie 5400 zł, ustalone na podstawie § 7 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, opłata od pełnomocnictwa – 17 zł oraz zaliczka na poczet wynagrodzenia kuratora w kwocie (...) 160 zł.

Wynagrodzenie kuratora w pkt III ustalono w kwocie (...) 160 zł na podstawie § 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U. z 2018 r., poz. 536), stanowiącej 40 % stawki minimalnej, ustalonej w oparciu o § (...) pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Za uzasadnione Sąd uznał także żądanie kwoty 23,60 zł tytułem zwrotu wydatków.